

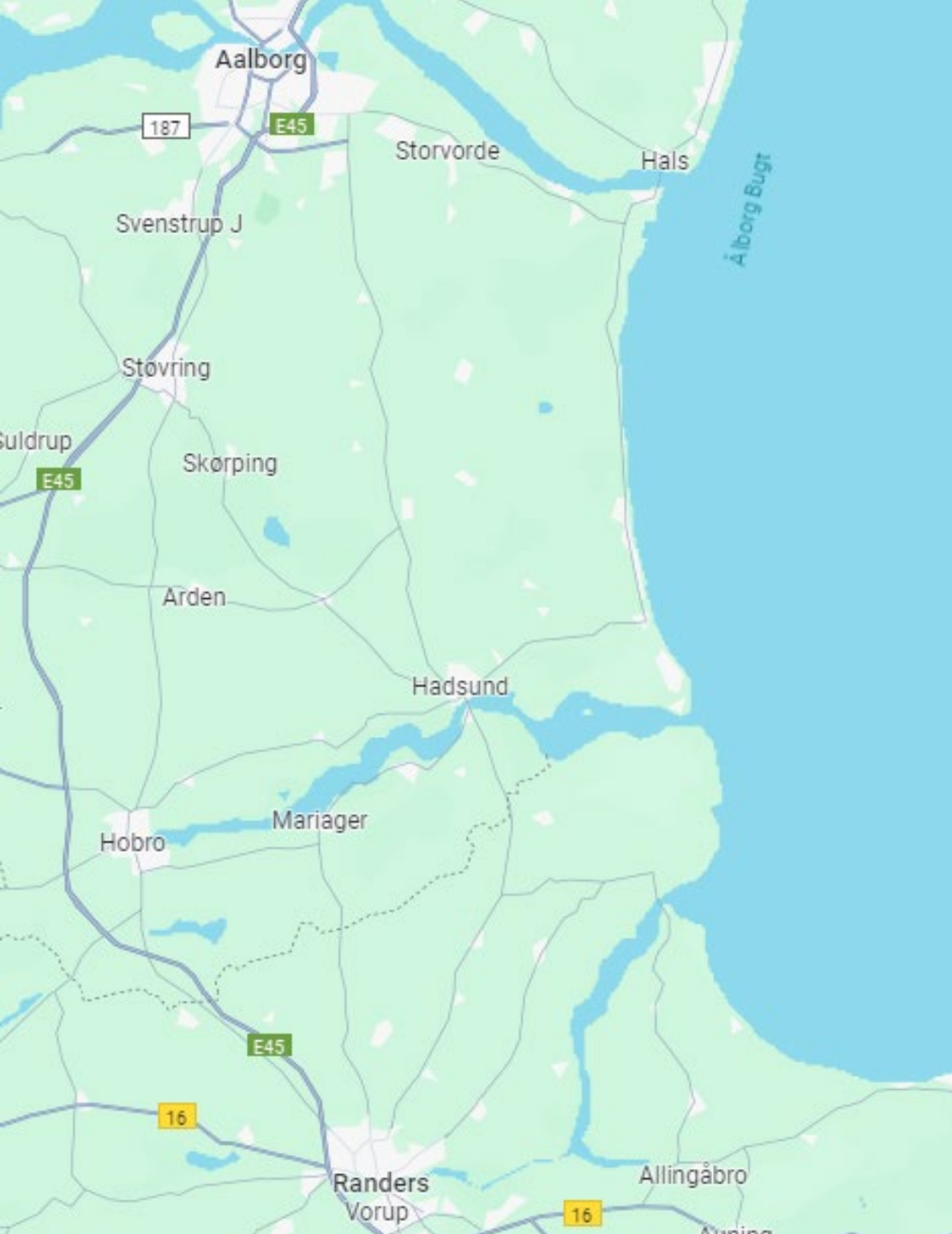
NYERE PRAKSIS

NYT FOR GAMMELT

VLR DOM AF 11. AUGUST 2023

VLR DOM 11. AUGUST 2023

Oplysninger i sagen:

1977

- Søkabler etableret under Mariager Fjord ved Hadsund
- Indgik i forsyningen af Hadsund by ("reserve")
- **Restlevetid?**

2013

- Skade på kabler konstateres – 15.12.2013
- M/S Margrethe Fighter eneste skib i fjorden på skadestidspunktet

2015

- Netselskabet anlægger sag mod rederiet (forsikringselskabet)
- Syn og skøn udmeldes (3 rapporter)

VLR DOM 11. AUGUST 2023

Parternes væsentligste synspunkter i sagen:

Netselskabet:

- Erstatningskrav (omkostninger) på i alt ca. 4,2 mio.

Reparation af de beskadigede kabler samt interne udgifter til projektadministration mv. og eksterne ydelser til entreprenør, indkøb, vareforbrug.

- Kablerne endnu ikke udbedret (reserveløsning)
- Søkabler har meget lang levetid (mindst 70-90 år) og er generelt mere stabile end landkabler
- Udskiftning (nye kabler) vil ikke tilføre en merværdi for netselskabet (bl.a. pga. usikkerheder vedr. den grønne omstilling – kabler næppe bruges om 20-30 år). Desuden mere risikofyldt end reparation.

Rederiet:

- Betalt ca. 1,1 mio. + anerkender yderligere ca. 0,5 mio.

- Anerkender levetid på 60 år

- Tab skal opgøres på baggrund af nedlægning af **nye kabler, ikke reparation**

- Der skal herefter foretages fradrag for forlænget levetid; erstatning skal alene udgøre et beløb svarende til 28-40 % nyværdien.

VLR DOM 11. AUGUST 2023

Byrettens dom af 29. marts 2021:

Syn og skøn:

- Søkabler generelt "bedre" end landkabler
- Længere levetid end 50-60 år
- Nutidens pex-kabler er mindst lige så holdbare og har lige så lang levetid som de gamle APB-kabler

Byretten:

- Søkablerne var 36 år på skadestidspunktet – men ikke tidligere problemer hermed, og de indgik uden problemer i forsyningen af Hadsund
- Sandsynliggjort, at levetid længere end 50-60 år
- Reparation koster ca. 3,8 mio. – udskiftning ca. 3,9 mio.
- Rederiet har ikke løftet bevisbyrden for, at en udskiftning af kablerne vil medføre en merværdi
- Netselskabet berettiget til at kræve erstatning med udgangspunkt i udgiften til reparation + omkostninger til projektadministration / administrationsomkostninger → i alt ca. 4,2 mio. kr.

+ sagsomkostninger: 250.000 kr.
+ omkostninger til syn & skøn: 542.227,76 kr.

VLR DOM 11. AUGUST 2023

- Forsikringssselskabet ankede byrettens dom til Vestre Landsret.
- Forsikringssselskabet betalte yderligere ca. 0,5 mio. kr. til netselskabet. Betalingen svarer til 40 % af kablernes nyværdi.
- Der blev indhentet supplerende skønserklæring:
 - Restlevetiden skønnes kortere
 - Hele søkablet bør **udskiftes** (ikke repareres)
 - Skaderne har udviklet sig

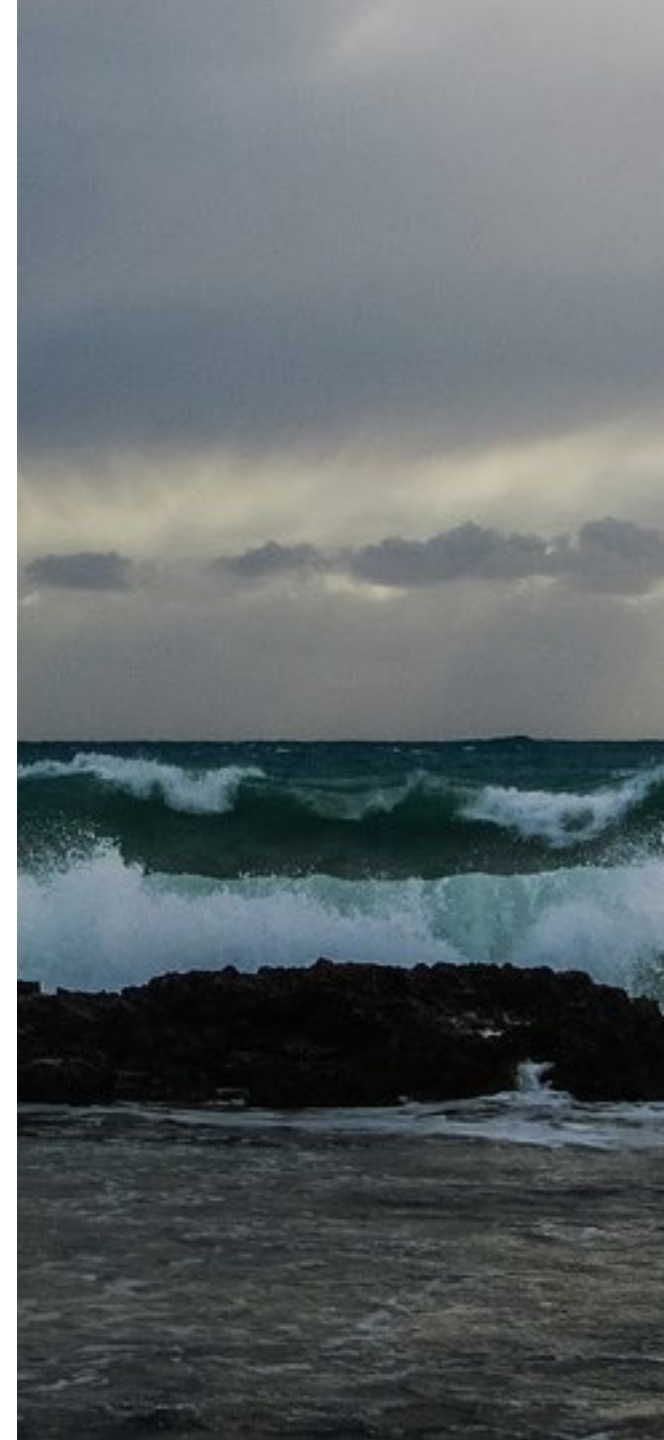
Landsrettens begrundelse og resultat

- Udgangspunktet for sagens afgørelse er *skadestidspunktet* (2013)
- På skadestidspunktet var reparation en mulighed
- Alene en kortere del af kablerne var beskadiget
 - Udgiften til reparation = ca. 3,5 mio.
 - Udgift til udskiftning = ca. 4,3 mio.
- Ved fastsættelse af erstatning for **udskiftning** (fratrullet "berigelsen", jf. princippet om nyt for gammelt) er **restlevetiden** afgørende
- Fastsættelse af restlevetid er **kompleks**, og landsretten lægger til grund, at søkablerne var i usædvanlig god stand
- Ikke godtgjort, at netselskabet opnår ugrundet berigelse ved reparation frem for at udskifte kablerne, eller at reparation står i misforhold til værdien af kablerne på skadestidspunktet

ERSTATNING FOR STORMFLODSSKADE

ØLR DOM AF 2. NOVEMBER 2023

UFR 2024.483 Ø

ØLR DOM 2. NOVEMBER 2023

Stormrådet har afgjort, at der var stormflod i store dele af landet i forbindelse med stormen den 5.-6. december 2013 (stormen Bodil).

De skadesramte har derved mulighed for at søge om erstatning fra stormflodsordningen for skader på bygninger eller løsøre, der er opstået som følge af den forhøjede vandstand.

Stormflodsordningen yder erstatning for umiddelbart indtrådte skader eller såkaldte direkte tab, mens erstatning for indirekte tab ikke dækkes. Det er i overensstemmelse med, hvad der almindeligvis er praksis i private forsikringsaftaler.

LFF 2013-2014.1.138

1991 - Stormflod

2000 – Stormflod og stormfald

2010 (2012) – ny organisering +
oversvømmelser fra vandløb og søer

December 2013 – Bodil

2014 – regler med tilbagevirkende kraft

2018 - justeringer

2021 + tørke

ØLR DOM 2. NOVEMBER 2023

- December 2013: Stormen Bodil = Stormflod
- Skader anmeldes til forsikring – hus på ca. 85 kvm
- Taksatorer besigtiger huset flere gange
- Erstatning opgøres til 682.703 kr. – senere forhøjet til ca. 800.000 kr. – og igen til ca. 1,8 mio. kr.
- Forsikringssselskabets erstatningsudmåling påklages til Stormrådet (nu: Naturskaderådet).

§§§§§§

Kapitel 2. Erstatning for skader forårsaget af stormflod og af oversvømmelse fra vandløb og søer

§ 4. Der ydes erstatning for umiddelbart indtrådte skader forårsaget af stormflod eller af oversvømmelse fra vandløb og søer på her i landet værende fast ejendom og løsøre, som er dækket af en afgiftspligtig forsikring mod brand, jf. § 24 og § 26, stk. 3.

Stk. 2. Erstatning ydes ikke for indirekte tab, jf. dog stk. 3 og 4, samt for skader på følgende typer fast ejendom og løsøre:

- 1) Fast ejendom og løsøre, for hvilket det i almindelighed er muligt at tegne forsikring mod henholdsvis skader forårsaget af stormflod og af oversvømmelse fra vandløb og søer i et forsikringsselskab, der har ret til at udøve forsikringsvirksomhed her i landet, jf. lov om finansiel virksomhed.
- 2) Fast ejendom og løsøre, hvor anden forsikring dækker den pågældende skade.
- 3) Løsøre i kældre og rum under terræn.

Copyright © 2014 Karnov Group Denmark A/S

Stormflodsloven + bkg

Kapitel 2. Principper for erstatningsopgørelse

§ 2. Erstatning for skader på fast ejendom og løsøre forårsaget af stormflod opgøres i overensstemmelse med almindeligt anvendte principper i forsikringsbranchen

Stk. 2. Erstatning efter stk. 1 udgør for:

- 1) Ejendomme til helårsbeboelse samt fritidshuse: Nyværdi, med fradrag i medfør af Stormrådets afskrivningspraksis, herunder eventuelle vejledende afskrivningstabeller.

ØLR DOM 2. NOVEMBER 2023

NB: Principper for erstatningsopgørelse kodificeret / præciseret i: Bekendtgørelse **2018-06-19** nr. 799 om erstatning for skader forårsaget af stormflod og oversvømmelse fra vandløb og søer

Kapitel 2. Principper for erstatningsopgørelse

§ 4. Erstatning for skader på fast ejendom og løsøre forårsaget af stormflod eller oversvømmelse fra vandløb og søer opgøres i overensstemmelse med almindeligt anvendte principper i forsikringsbranchen, med udgangspunkt i erstatning til nyværdi **eller erstatning til dagsværdi**.
[...]

Stk. 3. Erstatning efter stk. 1 udgør for:

Ejendomme til helårsbeboelse samt fritidshuse: Nyværdi med fradrag i medfør af Stormrådets afskrivningspraksis, **medmindre ejendommen inden skadens indtræden var værdiforringet med mere end 50 pct. af nyværdien**. Ved værdiforringelse med mere end 50 pct. af nyværdien, f.eks. på grund af slid, alder eller andre omstændigheder, ydes der erstatning til **dagsværdi**.

Værdiforringelsen **vurderes på grundlag af den tilstand, det beskadigede var i umiddelbart inden skaden, som følge af almindelig brug, vejrets påvirkning og evt. andre individuelle omstændigheder**, f.eks. ikke-intakte bygningsdele, og ikke på baggrund af afskrivningstabeller. Partiel reparation af en bygningsdel betales fuldt ud, med mindre det vurderes at blive dyrere end genanskaffelse minus eventuel afskrivning.

ØLR DOM 2. NOVEMBER 2023

- Stormrådets afgørelse af 17. maj 2017:

Værdiforringelse

[...] Selskabet har den 15. december 2015 opgjort erstatningen til kr. 1.660.507,55 inklusiv lovliggørelsesomkostninger.

Overtaksator vurderer, at din ejendom inden stormflodens indtræden var **væsentligt og aldersmæssigt nedslidt** med **atypiske konstruktioner** for beboelse og **mangelfuld vedligeholdelse**, hvorfor det vil medføre, at du får en væsentlig vinding, hvis erstatningen beregnes uden at dette tages i betragtning.

Det er overtaksators vurdering, at forsikringsselskabet burde have **nedsat erstatningen** med henvisning til principperne i forsikringsaftalelovens § 39 (forbud mod berigelse).

Stormrådets overtaksator har på den baggrund lavet en ny beregning af erstatningen med udgangspunkt i dagsværdi. Dagsværdien opgøres til 26,70 % af nyværdien. Forsikringsselskabet har opgjort nyværdien til kr. 1.427.433. Med en værdiforringelsesprocent på 73,3 % opgøres dagsværdierstatningen til kr. 381.124,61 for de beskadigede bygninger. Som følge af den høje værdiforringelsesprocent dækkes lovliggørelsesomkostninger ikke.

Forsikringsselskabet anfører som svar på overtaksators vurdering, at det **ikke er normal praksis** i forsikringsbranchen at foretage værdiforringelse/fradrag i erstatning, for en ejendom, der jævnfør vejledningen skal opgøres efter erstatningsprincippet nyværdi med afskrivningstabeller. [...]

Afgørelse

Stormrådet har afgjort, at **erstatningen fastsættes til kr. 381.124,61**, og at du ikke tilkendes erstatning for udgifter til lovliggørelse.

ØLR DOM 2. NOVEMBER 2023

- Retten på Frederiksberg (3 dommere):

Værdiforringelse og lovliggørelse

Efter sagens oplysninger, navnlig [taksatorrapporter og forklaringer], de fremlagte fotografier og Stormrådets beskrivelser, lægger retten til grund, at A's ejendom i det væsentligste var bygningsmæssigt konstrueret som ved opførelsen i 1937, og at ejendommen ikke var ført op til moderne standard. Ejendommen fremstod meget slidt, herunder i tag, vinduer, døre, lofter mv., og konstruktionerne, bl.a. i form af træbygning, var atypiske. [...]

Retten finder på denne baggrund ikke grundlag for at tilsidesætte Stormrådets vurdering af, at ejendommen var værdiforringet med mere end 50%, og at erstatningen derfor skal fastsættes på baggrund af dagsværdi. Retten har i den forbindelse heller ikke grundlag for at tilsidesætte det af Stormrådet anførte om, at dette **udmålingsprincip, som nu er hjemlet i § 4, stk. 3, nr. 1, i bekendtgørelse nr. 799 af 19. juni 2018** om erstatning for skader forårsaget af stormflod og oversvømmelse fra vandløb og søer, **også før bekendtgørelsens ikrafttræden** har været anvendt i forsikringsretlig praksis og er i overensstemmelse med det forsikringsretlige **berigelsesforbud** i forsikringsaftalelovens § 39, jf. [forarbejder].

Retten finder det herefter **uden betydning**, at omkostningerne til opførelse af et nyt og moderne hus, som skal opføres i overensstemmelse med nuværende bygningslovgivning, vil overstige den erstatning, der kan fastsættes på baggrund af dagsværdi. A kan derfor ikke gives medhold.

ØLR DOM 2. NOVEMBER 2023

Stormrådet har i sin afgørelse anført, at der efter praksis foretages en individuel bedømmelse af den enkelte skade, herunder afskrivning på visse bygningsdele svarende til normen i de største forsikringselskaber samt i normalt tilfælde med henvisning til Stormrådets vejledende afskrivningstabeller.

Stormrådet har videre anført, at der ikke er en entydig forsikringspraksis på dette område, men at det er Stormrådets vurdering, at princippet i forsikringsaftalelovens § 39 skal inddrages ved erstatningsopgørelsen.

A har ikke godtgjort, at han herefter har krav på nyværdierstatning uden fradrag i et tilfælde som det foreliggende, hvor det efter overtaksators vurdering må lægges til grund, at bygningerne er værdiforringet med 73,3 procent.

Det forhold, at Alm. Brand muligt har anvendt en anden praksis, kan ikke føre til et andet resultat.

Der er herefter ikke grundlag for at tilsidesætte Stormrådets opgørelse af erstatningen som sket under anvendelse af det forsikringsretlige princip om forbud mod berigelse i forsikringsaftalelovens § 39. **Landsretten bemærker, at dette i øvrigt stemmer bedst med stormflodsordningens karakter af en katastrofeordning.**

Reformatio in pejus

[...] Spørgsmålet, om Stormrådet kan ændre en afgørelse til ugunst for klageren, er ikke reguleret af loven. Det er imidlertid fast antaget i den juridiske litteratur, at rekursinstansen, i de tilfælde, hvor loven ikke indeholder en stillingtagen hertil, kan (og skal) omgøre en afgørelse, hvis den må anses for ugyldig, uanset om dette er til skade for klageren.

Af forarbejderne til lov [fra 2010] fremgår ikke, at der er tilsigtet nogen regulering eller begrænsning i Stormrådets kompetence til fuldstændigt at efterprøve forsikringselskabernes afgørelse på området, ligesom det af forretningsordenen for Stormrådet [...] fremgår, at Stormrådets sekretariat sørger for at oplyse sagen og for at fremskaffe det fornødne faktiske og retlige grundlag for en afgørelse.

Forsikringselskabet har i strid med reglerne opgjort erstatningen til nyværdi uden fradrag, hvilket ville indebære en betydelig berigelse for A.

Som følge heraf, og da en stormflodserstatning skal udbetales som følge af en kollektivt finansieret katastrofeordning med en bagvedliggende statsgaranti, finder landsretten, at Stormrådet som klagemyndighed har været berettiget til at omgøre forsikringselskabets afgørelse til skade for A. Landsretten tiltræder herefter, at Stormrådet er frifundet.

Poul Schmith har indgået aftale med VISDA, som omfatter billederne i denne præsentation.

Præsentationen og de heri indeholdte billeder er udelukkende til intern brug for modtageren og må ikke viderespredes.